

ELŐFIZETÉS

HELYEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
Mészefőcsanak-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, április 20.

Col di Lanán még folyik a csata.

Budapest, április 19. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Tarnopoltól északnyugatra eredményesen felrobbantottunk egy aknát és megszállottuk a tölsér nyugoti szélét. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

A Col di Lanán még folyamatban levő harcoktól eltekintve, nem fejlődtek ki jelentősebb események.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs változás. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Német csapatok sikerei.

Berlin, április 19. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Csapataink, a Maastól keletre, tegnapi délutáni sikerüket betéve, ma éjjel elfoglalták a Haudremont majortól délre levő kőbányát. A védőcsapat nagy része az elkeseredett sűrű harcokban elesett, több mint száz embert fogtunk el és több géppengyvert zsákmányoltunk. Thaumont majortól északnyugatra az új német vonalak ellen intézett franciák támadása megfiúsult. Később ellenséges gyalogosztagokat, amelyek az arcvonal különböző helyein megkísérelték, hogy árkaikhoz közelebb jussanak; gyalogsági és kézigranát tüzellel visszavertük. Német előőrsek a Combres magaslaton benyomultak az ellenséges állásba és egy tisztet és hetvenhat főnyi legénységet foglyul ejtettek.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal északi részén élénkebb tüzéségi és előőrsi tevékenység volt.

Balkán hadszíntér:

Nincs ujság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, április 19. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Irak front: Nem volt fontosabb változás. Onkénteseink egy osztaga két éjszakán át sikeresen utott rajta több ízben az ellenséges állásokon Seik Said környékén.

Kaukázus-front: A Csorok-szarkaszon és a Lasistan partvidéki szarkasz balszárnyán a küzdelmek to-

vább tartanak s tegnap óta támadó jellegű oltottak. A sziriai parton egy tengerészeti repülőgépet, amely Gazza magasságában egy hajóról szállott föl, két repülőgéppünk géppuskatűzzel elűzött és közben bombákat dobott le az ellenséges hajóra. E hó 18-án egy ellenséges monitor eredmény nélkül tüzelt Karatasra, amely Küszten (?) szigetének a smyrnai vizekbe nyúló kiszögelése.

Mit tud az amsterdami tőzsde?

Arad, április 19.

Bizonyára sokan vannak, különösen közöttünk, a vidékiek között, akik sohase vettek még egy kötés tengerit, akiket hidegen hagyott a Salgó, a Hitel, meg az Alpesi kurzusa, akik sohase szórakoztak a hossz meg a lessz társasjátékával, szóval, akik tesztileg, lelkileg kívül estek a tőzsdet fogalmon. Akik sohase tudták fel fogni, hogy miért vannak a külpolitikai helyzet eseményei hatással arra, hogy mi az ára a budapesti közuti vasut részvényeinek, akik nem tudtak vagyont szerezni, vagy elveszíteni abból, ha jól szagulták meg, vagy rosszul érezték előre a terméskilátásokat, az időjárás alakulásait és az argentinai árpa-behozatal lehetőségét.

Es most ezek mind babonás tisztelettel, mint egy orakulum felé néznek az amsterdami tőzsde irányába. Derék hollandi tőkés, gabonakereskedő, bankigazgatók, értékpapírügynökök és terményspekulánsok: tudtok ti valamit, hogy az amsterdami tőzsdén egyszerre a békére kezdenek spekulálni?

Valaha a magunk börzjére is ezt mondtuk: linom műszer az, amely leghamarabb érezi meg a földnek készülő rengéseit, a távolról jövő viharokat és szélváltásokat. De a háboru nagy kilengései egyszerre tetetlenné tették ezt a szeizmográfot. Budapesten újra tőzsdét játszanak az emberek, de ez a börze — úgy hírlik — inkább csak a megtollasodott hadseregszállító kedvtelésére szolgál. Az egyik hadseregszállító ma megvesz, nogy holnap egy másik zsir-Polikrálesz vegye meg tőle. Egyszer egy kicsit emelkednek, egyszer egy kissé buknak az árak. Mi köze ennek ahhoz, a mit valaha a tőzsde lelkének neveztek.

De Amsterdamban, úgy látszik, még megmaradt olyannak a tőzsde. Behamzsolván a semlegességnek összes hasznát és előnyeit, a hollandus kereskedelem a világháboru alatt jobban fellendült. (A semleges államok a hadviselőkkel szemben olyanok, mint az itthonmaradt a hadba vonnival. Ez vérzik és bilángjára kénytelen hagyni a jószágát, keresetét, műhelyét, amannak pedig biztos a bőre és mellette kővér üzleteket csinál.) Amsterdamban tehát megmaradt a tőzsde, megmaradt az óvalos, számító, előre néző, a következőkkel számító kereskedő-nép. Ezek pedig, hogy parasztosan fejezzük ki magunkat, pár nap óta békét szagolnak. A külföldi pénznek, különösen a német márkának és az osztrák-magyar koronának fölment az ára és azok az értékpapírok és áruk, amelyek kurzusát a háboru duzzasztotta kővrre, kezdenek — szinte rohanyást, — összeszeaszni.

Tudnak valamit az amsterdami tőzsdén? Olyasvalamit, a mit mi még nem tudunk, a mit nekünk, a kik benne vagyunk az eseményekben, még nem szabad, nem lehet tudni? Es ha tudnak valamit, jól tudják, jobban tudják, mint egyebet a világon? Vajjon indokolt, alapos békeszimati-e, a holland börzeánéréké, vagy csak elheveskedett beugrás?

Visszaemlékezünk a tőke-legendák Rothschildjára, aki mindenkinél előbb tudta meg, hogy Napoleont letörték s ennek a hírével milliókat szerzett a tőzsdéken, ahol még nem sejtették ezt a világ-fordulatot. Vajon az új Rothschildok ügettek előre az amsterdami tőzsdén s talán a nyomokban járnak már azok az események, amelyek az ő cselekvéseiket igazolják?

Számtalan kérdés, a melyeket ugyanannyival lehetne halmozni. Kátóna, a frontbeli és segédszolgálatos, civil, térít és asszony, szegény és hadiadót váró, mind megáll a töprengésre: mi a tuka az amsterdami tőzsdének?

Fresnoys márki, a kém.

(Fantasztikus remlőrténetek az ententesajtóban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 19.

A Stampa párisi tudósítója a következő rablónhistoriát közli lapjával:

Négy évtizedig élt Párisban a legpárisabb párisi, Fresnoys márki. Ő volt a legelegánsabb jelenség a francia tértvilágban, grand-seigneur keresztül-kasul, mesés eleganciájú ember, amellel szellemes és bőkezű. A párisi charmeur-öknek ő volt ideális megtestesítője. Amellel nagyon gazdagnak kellett lennie. Barátnői ugyanis mindig a legpazarabb toalettekben tündököltek s a legdrágább ékszereik nekik voltak és ha barátai zavarok közé jutottak, nála mindig segítő kézre találtak.

Néhány év előtt a párisi Nagy Opera szorult helyzetbe került. Dacára a horribilis állami szubvenciónak, deficitje negyed millió frankot tett ki. Az igazgatók kérvényei fordultak a kormányhoz, amely azonban — miután az ügyben panamát szagolt — elutasította a kérvényt. Franciaország első zenei intézete szűkületébe jutott s az a veszély fenyegette, hogy be kell csuknia csarnokait.

Ez időben is — az adagiri bonyodalom tartotta izzalomban akkor a világot — erős feszültség volt Németország és Franciaország közt. Mindamellett az Opera krízise következtében oly nagy volt Párisban az izzalom, hogy a párisi lapok első hasábjait az Opera válságának szentelték és csak a második oldalon foglalkoztak az adagiri bonyodalommal. Ekkor váratlan dolog történt. A lapokban Fresnoys márki egy nyilatkozata jelent meg, amelynek értelmében azt az összeget, melyet a kormány megtagadott, rendelkezésére bocsátja az Operának. Mint annyiszor, e napokban is Fresnoys volt a francia főváros hőse. A kormány ugyan nem hagyta ennyire fájulni a dolgot s végül kifizette a deficitet, de Páris ujongva ünnepelte a márkot. A márki azóta is nagy lábon él, mondén háztartást vezetett, az egész világot elbűvölte eleganciájával...

Most azonban — így beszéltek Párisban — egész különös dolgok derültek ki. Az állítólagos Fresnoys márki egyáltalán nem volt márki, hanem közönséges polgári halandó, másodszer nem is volt Fresnoys márki, hanem egyszerűen Eskens Ferenc, harmadszor pedig nem volt párisi, sőt egyáltalán nem volt francia, hanem porosz, még pedig porosz kém, akit Radohn herceg német nagykövet egy széleskörű kémiszervezet szervezésével bizott meg s e célból bőven ellátta pénzzel.

Ez a bányu história Párisban szájról-szájra jár s most a Stampa az olasz puolikumnak is feltalálja.

A háborús pszichizistól megszálított francia népléleknek a következő történet is élénk jellemzője, amely a párisi Humanitében volt olvasható. Egy párisi restauránban három ur ül és cseveg. Miről cseveg az ember egy párisi restauránban? Természetesen a háborúról, a háború borzalmairól, arról, miért

megy a franciáknak oly rosszul. Az asztaltársaság egyik tagja a következőket mondja:

— A francia seregnek rosszul megy sora természetesen. De ki a hibás? A mi papjaink, püspökjeink s szerzeteseink. Ők számszerűen milliókat evék előtt Németországba vitték. És most Németország ezt a borzalmas náborut a francia papok pénzével vezeti Franciaország ellen!

Az, aki ezt a megjegyzést tette, nyilvánvalóan illuminált állapotban volt. De meghallotta a beszélgetést egy józan párisi polgár s mit tesz egy józan párisi polgár hasonló esetekben? Elszalad a rendőrségre és jelenti a dolgot. És a könnyelmű kijelentőt elfogják s katonai bíróság elé állítják, mely őt három havi börtönnre itéli.

Felelős a kereskedő

az arujaért.

(Három havi togház egy pár cipőért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, április 19.

Molnár Ferenc szentesi gazdálkodó, akinek orosz logya van, bement Engelmann Lajos ottani divatárkereskedőhöz cipőket vásárolni a foglyának. A gazdát Jezsa János kereskedősegéd szolgált ki. Mutattak neki egy erősnek látszó sárga cipőt, amelyet a gazda megvett 32 koronáért. A másnap fölpróbált cipő még az nap szelszakadt. A talpa levált és ekkor kitudódott, hogy a „szép és erős” cipő talpa papirosból volt. Molnár följelentette Engelmann kereskedőt és segédjét a szentesi járásbírósnál csalás miatt.

A járásbírósa elítélte a kereskedőt három hónapi togházra és 100 korona pénzbüntetésre, a segédjét pedig 14 napi togházra és 10 korona pénzbüntetésre. Ítéletének indoklásában kimondta a bíróság, hogy a kereskedőre nézve súlyosbító körülmény a vagyonsága, mert gazdag ember léte nem volt rászorulva a meg nem engedett haszonra. Súlyosbító rá nézve az is, hogy nem vette tekintetbe a mai nehéz megélhetési viszonyokat.

Engelmann és társa felelőssége következtében az ügy a szegedi törvényszék felelősvitai tanácsa elé került. A szentesi kereskedő a tárgyaláson fölmutatott egy ugyanolyan pár cipőt, mint amilyent Molnár Ferencnek eladott, annak bizonyítására, hogy a cipő látszóan jó és erős és így őt is megtévesztette, amikor Moskovitz Adólt budapesti ügynöktől megvette. Bemutatott 5—6 számlát is nagykereskedőtől, akikől ő hasonló cipőket vett, annak igazolására, hogy tulaékos hasznot nem számított föl. A számlákon azonban az is rajta volt, hogy a nagykereskedők az áruk minőségéért felelőséget nem vállalnak. A tárgyalási elnök annak a kézzelfogható bizonyítására, hogy a kereskedőnek jobban kellett volna beszerzés előtt az eladásra szánt árut megvizsgálania, az egyik cipő talpát megnyitotta a késével. A „talpbőr” ketté hasadt, mert — papirosból volt. Az a körülmény, hogy a kereskedő megvette az árut a nagykereskedőtől, noha ezek a minőségért felelőséget nem vállaltak, az elnök szerint szintén súlyosbító körülmény a vádlottra. A szegedi törvényszék a szentesi járásbírósa ítéletét helyben hagyta. Az ítéletet a tablához feleltették.

Kihágási eljárás

a husvéti ebéd miatt.

(Fejlesztés Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi ellen. — Megvendegelt idegen alattvalók.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 19.

Az Aradi Közlöny mai számában egy kis hírből megemlékezett arról, hogy az izraelita husvéti ünnepek alkalmából jómódu aradi izraelita családok vendégül látták azokat az idegen alattvalókat, akik az ünnep alkalmából engedélyt kaptak az istentiszteleten megjelenésre. A hagyományos husvéti szertartások egyenesen kötelességévé tessik a vallását megtartó izraelita hívőnek, hogy szegény hitsorsosait vendégül lássa. Az aradi lapokban meg is jelent április elején Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi felhívása, amelyben arra kérte híveit, hogy az Aradon tartózkodó izraelita katonákat és más szegénysorsú híveket hívjanak vendégül az ünnepi asztalhoz.

Arról a vendégeskedésről, amely az idegen alattvalók részére készült, tudomást szerzett a rendőrség is. Figyelemztették is még tegnapelőtt az aradi izraelita hitközséget, hogy álljon el a szándékától. A főkapitány felvilágosította Vágvölgyi Lajos dr.-t, hogy belügyminiszeri rendelet szigorúan tiltja az ilyen csoportos megvendegeltet. A főrabbi azonban kijelentette, hogy vallásos meggyőződésből cselekszik és vállalja a felelőséget az idegen alattvalók megvendegeléséért.

A délelőtti istentisztelet után, amelyen engedéllyel részt vettek az idegenből Aradra hozott izraeliták is, ezeket az emberket, akiket az egyforma egyszerű ruha nem árulja el, hogy csaknem valamennyien intelligens, békés polgári életükben szellemi foglalkozást folytatók, az előre elkészített ünnepi asztalhoz vezették. Izlésesen megterítve tiszta, csillogó asztal várt a háború idősodortjaira és mindegyikük elé egy-egy üveg bort is helyeztek az étkezéshez.

Az ünnepi ebéd azonban nem fejeződött be simán. A rendőrség kiküldöttjei jelentek meg a szobában és Petkovics Béla rendőrfelügyelő intézkedett, hogy az idegen alattvalók térjenek vissza szállásukra. Eljárásáról a rendőrfelügyelő jelentést tett a főkapitánynak és jelentésében beszámolt arról, hogy nemcsak megvendegelték az idegeneket, hanem szeszes italt is adtak nekik. Green Nándor főkapitány a rendőrfelügyelő jelentését a kihágási bírósághoz küldte s további eljárás céljából.

Két kihágás miatt is megindult tehát az eljárás az aradi hitközség főrabbija, Vágvölgyi Lajos dr. ellen. Két hónapi elzárás és 600 korona pénzbüntetés terhe alatt tiltotta el ugyanis a belügyminiszer, hogy ilyen idegen alattvalókat csoportosan megvendegeljének és ugyancsak két havi elzárás, 600 korona pénzbüntetés a maximális büntetése annak, aki szeszes italt ad az említett egyéneknek. A kihágási ügy elé nagy érdeklődéssel tekint nemcsak az aradi hitközség, hanem a jogászok is. Kétségtelen ugyanis, hogy a főrabbi a legnemesebb intenciókból és buzgó vallásos meggyőződésből cselekedett, amikor a két miniszeri rendelet ellenére megvendegeltette szegénysorsú hitsorsosait.

Trapezuntot elfoglalták az oroszok.

(Eiosapta a cár Bruszilov főhadvezért.)

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, április 19.

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti április 19-éről, hogy az oroszok Trapezuntot elfoglalták.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: Pétervárott Trapezunt elfoglalásáról a következő nívatalos jelentést adták ki: Trapezuntot elfoglaltuk. Az orosz kaukázusi sereg csapatai és a Fekete tengeri orosz flotta egyesült támadásait siker koronázta. Az orosz kaukázusi sereg hős csapatai az április 14-iki harcokban a Karageri folyónál megverték a törököket és emberteletti faramalmak közepette üldözték őket mindaddig, míg az ellenség ellenállása teljesen meg nem tört. Az orosz flotta támogatásával sikerült csapatokat szállítani partra, s mikor a hajógyűk együtt működtek a szárazföldi csapatokkal, megdőlt a kisázsiai part ezen fontos támaszpontja.

(Trapezunt az ugyanilyen nevű kisázsiai török vilajettnek a fővárosa a Fekete tenger

partján. 45.000 lakosa van, akik közül 18.000 keresztény. A nagobbára faházakból álló város legkiválóbb épülete a török mecsit. Igen élénk tengeri kereskedelme van Németországgal és a monarchiával.)

Stockholm. Pétervárról jelentik pótlólag repülőink támadásához a cár szemléje alkalmával: A cár és Bruszilov tábornokkal az ujoncok frontja előtt haladt, amikor egy észrevétlenül maradt osztrák-magyar repülő bombákat dobott le és találatot ért el a csapatok közt. Az ujoncok, akik nem szokták meg a tüzet, vad ijedelemmel elszaladtak. A helyzet kínosságát emelte, hogy a cár is teljesen elvesztette önuralmát és a legnagyobb dühvel támadta meg Bruszilov tábornokot, s ki nem szorította eléggé a repülőgépek elleni védelmet és rögtön táviratilag visszarendelte Iwanow tábornokot a főhadiszállásra.

Emlékezés

Goldscheider Bélára.

(Aradi uri fiuk eleje Bécsben.)

Arad, április 19.

Szándékosan így nevet, mert az aradiak iram, akik még róla emlékeznek, e néven ismerték. Csak midőn Aradról távozott, vette fel a Gál nevet, amelyet aztán Bécsben a költői hangzású *Baldwin Groller* írói névre változtatott. Vannak még Aradon öregebb polgárok, akik visszaemlékeznek atyjára *Goldscheider Henrikre*. Nagy könyvnyomdája volt Aradon és az első könyvkereskedése, tulajdonosa volt és felelős szerkesztője, bár a német nyelven megjelent, de magyar hazafias szellemben szerkesztett „*Arader Zeitung*” napilapnak. Az öreg *Goldscheider* nemcsak kitűnő üzletember, de magas irodalmi műveltséggel bíró ember is volt, akkor távozott családjával Aradról, amidőn *Ludass Gans Mór* az osztrák sajtó irodájának főnöke meghívására az osztrák sajtó irodájába lépett és lakását családjával együtt Aradról Bécsbe tette át. Béla fia, aki abban az időben midőn Bécsbe költöztek, már végzett jogász volt már addig is nagy sikereket ért el az irodalom terén, különösen mint zene és művészeti kritikus tett szert nagy hírré. A 70-es évek elején, több nagyobb lapnak volt a helyes munkatársa és *Guttman lovag* anyagi segítségével felelős szerkesztője volt a Bécsben megjelent *Kunst Zeitung*nak, mely művészeti dolgokban a legmagasabb szinten állott. Számos elbeszélése és regénye jelent meg, amelyeket kedvelt a közönség, különösen az „*Aranka grófnő*” című regényét szerették, mely bár német nyelven íródott de magyar tárgy volt. Ez a munka több kiadást ért el.

Minket Aradiakat különösen érdekelt éle e és azok, akik őket ismerték, nagy részvétellel emlékeznek rá. A 70-es évek elején Aradról, az aradi közéletben szerepet játszó egyének közül Bécsben tanultak *Varjassy Árpád*, s nemrég elhunyt kulturális igazgató, *Lud-*

kásy Lajos ügyvéd, *Petrovics Arzén* mérnök, műszaki tanácsos, *Schusster Henrik* dr. és a pár év előtt elhunyt *Institoris István* dr. orvos, *Tedeschy Viktor* takarékpénztári igazgató és még többen, akiknek *Goldscheider Béla* mint aradiaknak, ha hozzá tanács és segítségért fordultak, pártfogójuk, tanácsadójuk, valóságos atyjuk volt. Nagy magányosságukra szolgált az aradi sajtóknak, hogy az idegenben tanuló fiúknak *Goldscheider Béla* valóságos mentora volt.

Az aradi diákok Bécsben a „*Verlängerte Gartenstrasse*” lévő, ma is létező „*Liszt*” kávéházba jártak deutánoként legtöbben. Minden második-harmadnap oda jött *Goldscheider Béla*, hogy megnézze a fiát, hogy nem-e kell nekik valami. Mint több lapnál dolgozó hírlapíró, mindig hozott magával öt-hat szabadjegyet különféle színházakba és az asztalunkra tette azzal, hogy aki akar, mehet színházba.

— Válogassatok fiuk magatoknak — szokta mondani.

Egy ízben, egy februári napon a bécsi opera híres bariton énekese *Bignó, Lajos* akinek felesége és gyermekei mind magyarok voltak, az aradiak egy részét meghívta vacsorára, mert magyar házat vettek Bécsben. Midőn úgy éjfél tájban hazamentünk, az ut mellett elterülő városi üres területen a frissen esett hóba egyikünk beleírta botjával, hogy „*Éljen Kossuth*”. Alig mentünk pár lépésre, amidőn a rendre felügyelő *Sicherheits Wachtmann*, nyakon csipett mindnyájunkat és bevitt a legelső rendőrállomásra e tettünk miatt. Mi tréfának fogtuk fel a dolgot ami a rend éber órét roppant bosszantotta és jegyzőkönyvet vitt fel velünk. Egyikünk aztán eszébe jutott hogy elmegy *Goldscheider Béla*hoz a „*Neues Wiener Journal*” szerkesztőségébe. Egy negyed óra múlva el is hozta őt a rendőrségre, ahol aztán ő kiszköszölte, hogy a rendőrtisztviselő szabadon beszélhet mindnyájunkat és küldt, hogy azért kísérte be, mert e féltelmes szót írtak — a mint a rendőr mondta:

„Kossuth dass dürfen Sie in Wien nicht sagen“.

Oszinte részvétellel és kegyelettel gondoltak vissza mindazok *Goldscheider Béla* emlékére, akik őt ismerték és akikkel ő jót tett.

Meggyilkolt

gazdag asszony.

(A főszolgabíró megakarták vesztegetni a nyomozás abbahagyásáért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Makó, április 19.

A Makó közelében levő Magyarcsanak községben meggyilkolták *Jeksis Mladenné* 58 éves öreg asszonyt, akinek mintegy kétszáz ezer korona vagyona volt. A gyilkosság részletei ezek:

Vasárnap reggel a meggyilkolt asszony menyje, *Jeksis Mladenné* a község házára ment és jelentést tett arról, hogy az anyósát a lakásán levő kamrájában felakasztva találta. A község házáról azonnal kimentek a helyszínre, de *Jeksisné* már halva találták. Az arcán karmolások és a testen különböző sérülések nyomai voltak. Jelentették az esetet a csendőrségnek és az ügyészségnek, amely megindította a nyomozást. Már az első helyszíni szemle alkalmával megállapították, hogy az asszony gyilkosság áldozata. A gyilkos, vagy a gyilkosok kötéllal megfojtották és aztán akasztották fel a kamrában. Ezt már abból is következtethették, hogy a kamrában a szög, amelyen a kötéll csüngött, oly magasra volt beverve, hogy az asszony nem érhetette el. A gyilkosságot kétségtelenül magas férfi követthette el.

A nyomozás során a csendőrségnél egy 35 éves férfi — akinek a nevét a nyomozás érdekében egyelőre nem adták ki — jelentkezett és az egyik csendőrnek 1500 koronát ígért azért, hogy a nyomozást szüntesse be. A csendőr szívesen belement a dologba, a pénzt elvette és azonnal jelentést tett a felettes hatóságának. Ugyanez az ismeretlen férfi elment *Urbanovits főszolgabíróhoz* is, szintén pénzt kínált fel és ennek ellenében halotti levelet kért és engedélyt arra, hogy a holtat eltemethesse. A gyanus embert azonnal őrizetbe vették.

Jeksisné holttestét felboncolták és konstatálták, hogy a gyilkosságot szombaton éjjel 12 óra tájban követhették el. A tettes, illetve a tettesek, valószínűleg még a nap folyamán vagy este belopóztak az öregasszony lakására, ott elrejtőztek és a mikor az öreg asszony vacsora után lefeküdt és elaludt, végezték vele. *Jeksisné* ágyneműje véres volt. A dulakodás közben keletkezett karmolási sebek vérezhettek meg az ágyneműt. Az öreg asszonyt az ágyban ölték meg, megfojtották, aztán bevitték a kamrába és felakasztották, nyilván azért, hogy az ügykiosság kárázatát keltsék.

Őrizetbe vett a csendőrség még egy asszonyt is, aki rokona volt a meggyilkottnak. Az a gyanus, hogy ez az asszony gyilkolhatta meg *Jeksisné*t, hogy halála után az örökösödés révén vagyonához jusson.

Az a verzió is kering a faluban, hogy a meggyilkolt szombaton kijelentette, hogy a negyedik hadikölcsonra nagy összeget fog jegyezni és a gyilkosok azt hitték, hogy a takarékpénztárból már kivette a pénzt és ott-hon tartja.

LEGÚJABB.

Hötendorfi Conrad báró Verdun elestéről.

Erkezett éjjel 4 órakor.

Berlin. A Berliner Lokalanzeiger König nevű tudósítója a főhadiszálláson beszélgetést folytatott Hötendorfi Conrad báró vezérezredessel, a vezérkar főnökével, aki a tudósító előtt nagyon érdekes nyilatkozatokat tett. König mindenekelőtt megjegyezte, hogy Conrad Németországban rendkívül népszerű.

— Tudja kérem szépen — válaszolt erre a vezérkari főnök — nem valami kellemes ez a folytonos szobortalpalazaton való állás és teljesen elfűt az én életteliégésem. De ugy látszik ennek így kell lenni, a népek szükségése van valakire, aki ott áll népszerű. Ma már úgy áll a dolog, hogy alig merek egy kislányra nézni. Ugy tűnik fel magam előtt, mint a „paprika Schlesinger”. De higgye el, én teljesen artatlan vagyok a dologban és a legnagyobb mértékben igazságtalannak tartom a dolgot. Annyi kitűnő tábornokunk és tisztünk van, akik ép úgy megérdemelnék a népszerűséget és az irántuk a közvélemény alig tud valamit. Képtelenség azt hinni, hogy egy ember csinal gondant s én sem teszek mást, mint a többiek: a legjobb tudásom szerint teljesítem a kötelességemet. A dicsőség és elismerés elsősorban a fronton lévő tisztéké és legénységé.

A beszélgetés ezután a napi eseményekre, első sorban Verdun ostromára terelődött.

— Minden csodálatosan, precízen és biztosan folyik ott — mondotta

Conrad. — A francia frontból naponta letöredezik egy darabka és ennek az óriási harenak a kimenetele elé a legnagyobb bizalommal lehet tekinteni.

A tudósítónak arra a kérdésére, hogy vajon Verdun elfoglalása közelebb hoz-e bennünket a békehez, a vezérkari főnök a következőket válaszolta:

— Minden siker, amelyet egyikünk elér, közelebb hoz a békehez. Nem rajtunk múlik a dolog. Mi abban a helyzetben vagyunk, amelyben két férfi, akit ötven megtámadnak. Ha nem akarják, hogy őket agyon üssék, nekik kell agyonütni az ötöt, ha csak az öt nem hagyja abba munkáját.

Bethmann-Hollweg beszédéről a következőket mondotta:

— Kitűnő beszéd volt. Minden szavát aláírom. Remélem, hogy ellenteljeink helyesen fogják olvasni ezt a beszédet.

A tudósító végül megjegyezte, hogy Bécsből érkezik, ahol örövendve látta, milyen jó viszony van a polgárság és a tisztikar között.

— Ez nem is lehet másképp — mondta Conrad — Tisztikarunk legnagyobb részét a népből nyerjük s már csak ezért is jó viszonyt kell lenni a polgárság és tisztikar között. Ez nem is lehet másképp egy néphadseregnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: Beregi Oszkár, a Nemzeti-színház művésznének vendégfelléptével: „Armány és szerelem”.

Péntek: Nincs előadás.

* Beregi Oszkár vendégjátéka ma este — mint az már előre sejtendő volt — telt házzal jelentett az aradi színházban. A Nemzeti Színház kiváló művésznének époly hűséges, állandó és rajongó közönsége van Aradon, mint Budapesten és Dumas Kaméliás hölgyében ma este is nagy, szinte sikere volt a dallamos szava Armandnak. A telt ház minden felvonás után és nyílt színen is meleg tapsokkal ünnepelte Beregi Oszkárt. A két estére tervezett vendégszereplés második estje holnap lesz, amikor Beregi az Armány és szerelemben lép fel.

* Az aradi színház társulat Békescsabán Május elsején fejezi be a szezonját a társulat és május 2-án már Békéscsabán játszanak, ahol a következő hat előadást tartják meg: május 2-án Grün Lili, 3-án, Egy magyar nábob, 4-én Onagysága ruhája, 5-én Mágna Miska, 6-án Vagy ő vagy senki, 7-én Derék Fridola, május 8-án, szerdán délután 4 órakor díjúsági előadásba H. Rákóczi Ferenc fogsága kerül színpadra.

* A kalabriász-párti bemutatója az Apollóban. Nevetéstől hangzott ma este az Apolló-színház nézőtere. A közönség nem fogott ki a vidám jókedvből, amelyet „A kalabriász-párti” című bohózat idézett elő. Ez a magyar bohózat, amely ebben a zsánerben az első magyar film, ragyogó ötletességével jóval felülmúlja a külföldi idegen bohózatokat

és vigjátékokat. A groteszt alakok serege mozog a filmen, akiknek pusztá megjelenése harsogó kacagást vált ki. Amennyire jóízű humor fakad ebből a filmből, annyi drámai mélységet nyújt a „Judás” című szociális irányú dráma, amelyet szintén ma mutatott be az Apolló-színház. A megkapó drámát nagy tetszéssel fogadta a publikum. Csütörtökön mutatja be utoljára az Apolló-színház ezt a gazdag műsort. Az előadások kivételesen a hosszú műsor miatt pontosan 5 órakor kezdődnek.

* Szerződötetés. Nádassy József a szabadka—marosvásárhely—makói színház igazgatója szeptembertől tagjai sorába szerződötette az aradi társulat jellemzőségeit Hidvéghy Ernőt és feleségét H. Lengyel Lén drámai színdét.

* A színház hírei. Beregi Oszkár utolsó fellépte a Nemzeti-színháznak a kiváló művésze csütörtökön lép fel másodszor és utoljára a szezonban, „Az armány és szerelem” színdarabban. Husvét ünnepi előadások: Husvét vasárnapján, délután fél 4 órakor „A legénybucor”, pompás operett van műsoron, este fél 8 órakor „A Mágna Miska”. Hétfőn, délután fél 4 órakor „A Zeuzsi kisasszony”, kitűnő operett kerül színpadra, este fél 8 órakor „A derék Fridolin”, legújabb nagy sikert aratott operettnek van a bemutatott előadása. „A derék Fridolin” egyike azon operetteknek, ahol a közönség ki nem fogy a kacagásból, érdekes meseszöveg mellett, kitűnő zene, csupa humor és tarka változatosság. A főszereplők: Horváth Mici, Járai B., Ligeti Benkóné, Győző, Barics, Polgár S., Várnai, Herold, stb. Az összes előadásokra jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál. Előkészületen. A társulat nagy szorgalommal készül a Magyar-színháznak nagy sikert aratott „újdonosságára”, A

magyar nábob-ra, amelyet Jókai Mór regényéből írt Hevesy Sándor, az érdekes műsorból, — az egész személyzet részt vesz. Fenyő Sándor, a Fővárosi orfeum táncmestere és Olly Edler, a bécsi Apolló-színház tagja hétfőn, husvét másodnapján ismét fellép a „A derék Fridolin” előadásának keretében. — A karszemélyzet jutalomjátéka. Május 1-én lesz a karszemélyzet jutalomjátéka. Ezen előadás jövedelmét a karszemélyzetnek juttatja Szendrey igazgató. Ez alkalommal nagyszabású kabaré-estét terveznek teljesen új és érdekes műsorral. A programnak egyik érdekes részét már most elárulhatjuk, tudniillik ezen estén Lippai Dezső fog konferálni.

* Hősök a fronton. (Háborús Dráma az Urániában.) A színház, egy nagy művészi alkotást mutatott be ma közönségének. A kép kiváló főszereplője Mistinguett művésznő játéka által szenzációs sikert aratott. Ez a vérbeli, buja, igazi asszony a maga kiforrott művészetével még a csodálkozás hangjait is elnémította a nézőkben, annyira lekötötte és elbűvölte alakításával. Egy aktuális háborús drámában látjuk és megállapíthatjuk, hogy ugyanis mint katona, ugyanis, mint epedő szerelmmel telt érzéki nő a legkövetkezőbbet nyújtja. Maga a kép témája a mai nagy idők zajából van véve és úgy rendezés, mint kiállítás dolgában a legkiválóbbak közé tartozik. Berlinben, Bécsben és Budapesten heteken keresztül sorozatos előadást ért a film, melynek aktualitása vonzó ereje a cselekménynek. — Az üldözött lelkiismeret Alwin Neus egyik legkiválóbb alakítása legközelebb az Urániában.

VÁROS ÉS MEGYE

A gázgyár szerződésének meghosszabbítása. A műszaki bizottság holnap tartandó ülésében foglalkozik a gázgyárnak az Aradi Közlönyben ismertetett válaszával a tanácsnak ama felszólítására, hajlandó-e a régi feltételek mellett a szerződés meghosszabbítás kérdését tárgyalni. A bizottság holnap még nem hoz érdemleges döntést, mert a program az, hogy Lőcs Rezső helyettes polgármester elnök az ülésen csak ismerteti a választ és a szerződés-tervezetet, amelyet a bizottság tagjai egy későbbi ülésig áttanulmányoznak.

Az aradi villamosági részvénytársaság új szerződése. Ma adta be Mellinger József, az aradi villamosági részvénytársaság vezérigazgatója a társulatnak egy szerződés-tervezetben foglalt megállapodásait, amelyek a műszaki bizottsággal egyetértésben az alap-szerződés meghosszabbítása céljából jöttek létre. A részvénytársaság elfogadja, hogy 20 év múlva a város megváltási joga feltétlenül és a megváltás módjait reformját is oly értelemben akceptálja, mintahogy azt a műszaki bizottság precizizálta. Most már csak a házmas bizottság foglalkozik a tervezettel, amelyet a májusi költségvetés előterjesztés a tanács.

Elmaradó tités. Arad város köztalálkozó bizottsága pénteken nem tart ülést.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Mután tábori postautalványon az irás-bell közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénz-küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget :: :: milyen célból küldötték :: ::

Diplomáciai egyezség a román-német gazdasági szerződés.

(Az entente nem tud árukat szállítani. — Filipesou visszavonulása.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, április 19.

A Jassyban megjelenő, rendszerint jól értesült „Opinia“ c. lap írója: Románia ki és bevitele most már véglegesen a központi hatalmakra szorítkozik. A különböző, Franciaországban, Angliában és Oroszországban időző román bizottságok azzal a határozott meggyőződéssel tértek haza, hogy teljesen lehetetlen ezen országokból valamit importálni.

Oroszországban még a belföldi személy és árutorgalomra is elégtelenek a közlekedési eszközök. Egy 100 kilométernél hosszabb utra az utasoknak legalább 15 nappal előbb kell jegyeiket megváltaniuk. Az Oroszországon át szállítandó áruk gyakran 4 hónapig is vesztegelnek utközben. És azokkal az árukkal, amelyek Norvégián és Svédországon át érkeznek, még rosszabbul áll a dolog. Svédországnak olyan kevés a bizalma Oroszországhoz, hogy a két ország között, mintegy 3 kilométer hosszúságban megszakította a vasuti összeköttetést a cári birodalommal. Anglia, Franciaország és Oroszország az utóbbi időben kategorikusan megtagadnak mindentféle kivitt Románia részére. A Románia számára Szalonikibe érkezett árukat a Jin' nevű gőzösen expedálták Marseille felé. Oroszország semmisnek jelentette ki a lóvásárlásra vonatkozó szerződést.

Mindaz arra kényszerítette a román kormányt, hogy gazdasági szerződést kössön Németországgal, amely szerződés azonban voltaképpen diplomáciai megegyezés, amelynek nagy következményei lehetnek.

Ezért uralkodik olyan izgalom a föderációsok köreiből.

Filipesou visszavonul a politikától.

Bukarest. Filipesou, a romániai ruszofil háborus párt vezére tudvalevőleg Oroszországból való visszatérte óta nem hagyta el lakását. A mint a bukaresti lapok értesülnek, Filipesou komolyan megbetegedett. Orvosai a szívbaj tüneteit észlelték rajta és épen ezért a legnagyobb kiméletet és a minden izgalomtól való tartózkodást ajánlottak neki. Bizonyos, hogy Filipesou egy időre kénytelen lesz az aktív politikai szerepléstől visszavonulni.

Az entente elveszti a kis államok szimpátiáit.

Bukarest. A Moldova írja: A négyesszövetség politikai helyzete napról-napra kódozósebbé válik. A négyesszövetség a világ szemében, mely az események folyását páratlanul figyel, igen sokat veszített.

És valóban, elégséges megfigyelni némely oly állam magatartását, amelyek eddig semlegesnek maradtak és nyilvánvalóvá válik, hogy

a négyesszövetség politikai helyzete épen nem kedvező és világos.

Az Amerikából érkező táviratokból kiviláglik, hogy az amerikaiak, akik a négyesszövetség iránt nagyon kedvezően voltak hangolva, buzgalimukból sokat engedtek. Ebből következtethető, hogy az amerikaiak szimpátiái jelentősen alább hagytak.

Svédországban a politikai, ipari és kereskedelmi körök úgy látszik, nem egészen nyíltan, de bevallják, hogy rokonszenvük a németeké. Dacára annak, hogy a nép többsége a semlegesség mellett van, a szociálisták egész nyíltan vallják, hogy minden párt egyértelmű lesz, ha arra kerül a sor, hogy a haza birtokállapotát meg kell védelmezni. Sőt mi több, Stockholm kiváló személyiségei, mint Hildebrand és Laurin, kinyilatkoztatták, hogy a németek győzelmet teljes szívükből kívánják, minthogy e győzelem a svédek érdekeinek megtelessen. Következésképp, ami Svédországot illeti, a négyesszövetségnek minden reményt el kell adnia, mert ez az állam a háború végéig semleges fog maradni, t. i., hogyha semlegességét Anglia meg nem sátenne, vagy ha a megtelepítő pillanatban a központi hatalmak javára a háborúba bele nem avatkozik. Mindenesetre a blokádnak, melyet Anglia Svédország ellen tervez, csak mozzajarhat, hogy a kedélyeket még jobban a négyesszövetség ellen felizgassa.

Egy másik állam, melynek egy idő óta minden oka meg van, hogy aggodalmaskodjék: Hollandia, amelynek semlegességét a négyesszövetség komolyan veszélyezteti. Ennek az országnak a helyzete nagyon homályos. A londoni szerződés 19-ik cikkelyének felfüggesztése magyarázza e bizonytalanságot. E cikkely felfüggesztése eredményezi, hogy Hollandia kereskedelme teljesen meg van bénítva. Itt van tehát még egy európai állam, amely Anglia miatt a négyesszövetséggel egyáltalában nem rokonszenvezhet, minthogy az angolok Hollandiát mindenáron sem egességének feladására akarják kényszeríteni.

Egy más bizonyíték arra nézve, hogy a négyesszövetség helyzete igen kedvezőtlen, az a körülmény, hogy Olaszország és Görögország között nyílt ellenségeskedés uralkodik és könnyen lehetséges, hogy a szaloniki-i expedíciónak ugyanaz a sorsa lesz, mint a Dardanella-akciónak. De Görögország azért is ségedetlen, mert Anglia és Franciaország a nemzetközi jog határozmányainak semmibevételével semlegességét erőszakosan megsértette.

Kimutattuk tehát, hogy a négyesszövetség iránti szimpátiák lényegesen alább hagytak és hogy politikai helyzete napról-napra kritikusabb lesz. És a központi hatalmak helyzete abban a mértékben javul, amint a négyesszövetség a talajt a lábai alól elveszíti. Ez annak a körülménynek tudható be, hogy a központi hatalmak magatartásukkal az említett államok egyikét sem sértették meg és kísérletet sem tettek arra, hogy őket a maguk oldalára csábítsák, hanem ellenkezőleg, hagyták, hogy azok olyan magatartást tanúsítsanak, milyent nemzeti érdekeik előírnak. Tehát minél jobban világosodik meg a központi hatalmak helyzete, annál borúsabb lesz a négyesszövetség.

Hogy Romániának melyik oldal felé kell hajolnia, a fölött, úgy hisszük, senki kétágben nem lehet. Románia csak a központi hatalmak oldalára állhat, hogy igényeit északi és keleti irányban kielégíthesse.

Szomorú ünnepek a város alkalmazottainak.

(A szükmarku miniszter. — Megvont drágasági pótlék.)

— Az Arad közönség tudósítójáról.

Arad, április 19.

Igen szomorú húsvéti ünnepet jelent a belügyminiszternek egy ma érkezett leirata Arad város községvezetői alkalmazottjainak. A miniszter felülvizsgálta a törvényhatósági bizottság közgyűlésének azt a határozatát, amelyel a 80-as százalékos drágasági pótlék szétosztását alapította meg és úgy döntött, hogy csak 87.427 koronát engedélyez az állam pénzeiből és ezt a szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselők kaphatják.

Ezzel 245 városi tisztviselő és alkalmazott elesik a háborús drágasági pótléktól. A közgyűlés ezek részére nem is utalt a pótlékokat, csak megszavazta abban a reményben, hogy a miniszter nem lesz keményszívű és az állam támogató kezét nem veszi le éppen a legszegényebbekről, a díjnokokról és más ilyen kisizetesei tisztviselőkről.

A miniszteri leirat szerint a pótlékban részesülnek mindazok, akik az Andrássy-leltéi fizetésirendezési rendelet, A) táblázatában foglaltaknak. Csak egy kivételt tesz a leirat, Farkas József dr.-ról, a kulturpalota könyvtárosától megvonta a már kiutalt 720 korona előleget, mert a könyvtáros nem közigazgatási tisztviselő.

A B) táblázatba sorozott detektívek drágasági pótlékát 280, illetve két detektívénél 240 koronáról 400 koronára emelte fel. Ellenben nem engedte meg, hogy az ugyanezen táblázatba beosztott 4 szülésznő, továbbá a szegényházi felügyelő, a gondnok, a házmester, valamint a mérnöki hivatalban alkalmazott közmunka-felügyelő, 7 utkaparó és a temetőkapus pótlékokat kapjanak. Törölte az összes napidíjas ideiglenes rendőrök és tűzoltók pótlékát is.

A gyermekkórház orvosai és alkalmazottai a C) táblázatba tartoznak. Ezek pótlékát sem engedélyezte. Eppen úgy, mint a hogy nem ad az állam az eme táblázatban felvett 226 napidíjasnak sem.

A tanács természetesen ismét a közgyűlés elé viszi a kérdést, mert maga is belátja, hogy méltánytalanság történt ezzel a sok szegény emberrel. Ha másképp nem lehet rajtuk segíteni, akkor a törvényhatóságnak kell róluk gondoskodni azzal, hogy a szükséges 46.700 koronát valamely alaphól kölcsön vessen és kiosztja. A városi alkalmazottak sem ehetnek ma olcsóbban, mint az államéi és ha az ország gondoskodott ezekről, a háborús budget elbirta volna azt a néhány milliót, amit a városiak pótléka kilelt volna. A kincstár érthetetlen szűkkebléségét a városnak kell jóvátennie.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KÖZLÖNY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Nem keli a parasztnak örök bérlet.

(A telepítési igazgatóság vezetője Prohászka Ottokár terve ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 19.

Prohászka Ottokár püspöknek a Gazdaságszövetség ülésén elhangzott nevezetes beszéde nagy hullámokat vert fel. A közélet vezetőit foglalkoztatják az abban felvetett eszmék. Ugy látszik azonban, hogy a hivatalos körök nem osztóznak a langelméjű püspök felfogásában. A földművelésügyi minisztérium telepítési igazgatóságának vezetője, Lovas Sándor miniszteri tanácsos a most annyira aktuális kérdés különböző vonatkozásairól az alábbi nagyérdékű tevélységével szolgált a nyilvánosságnak egy újságírónak adott interjúban.

— Az államnak Erdélyben mintegy 17.000, Magyarországon körülbelül 100.000 holdja van, a mit telepítési célokra használnak. A ménesbirtokokat és a gazdasági isztokok teljaira szánt birtokokat nem vonhatjuk el. Ha olyan nagyszabású birtokpolitikát akarunk megvalósítani, a melyről most beszélnek, ehhez az állami birtokok semmi esetre sem elegendők. Azt sem szabad elfeledni, hogy telepítési célokra erdőségek egyáltalán nem alkalmasak.

— Az is elképzelhetetlen, hogy Magyarországon egyszerre ilyen nagyarányú tomozgatást lehessen csinálni. De a rokkantak érdekei ilyen nagyszabású birtokreformot nem is kívánják. Az olyan telep, melynek csupa rokkant lenne a lakója, életképtelen a létesítése pillanatában. Azután a mezőgazdaság olyan foglalkozás, amit gyermekkorától kezdve kell folytatnia az embernek, hogy megélessen belőle. A rokkantak között pedig vannak ipari, gyári munkások, kereskedők és egyéb foglalkozású szegény emberek is, akikre katasztrófa, ha leintott korukban földművelésre fogják. Ma meg nem tudni, hogy hány olyan rokkant lesz, amikor az államnak meg kell gondoskodnia, de azt ma már biztosra vehetjük, hogy a rokkantak közül a mezőgazdaságra alkalmas elem, melyet új birtokpolitikát akarunk kideríteni, nem lesz nagy számban. Tíz év múlva lesz annyi annyi község Magyarországon van, vagyis közsegenként nem számíthatunk egy, legfeljebb két rokkantnak többre. Vagyos tehát, rokkanttelepekről szó nem lehet. Ha pedig a rokkantakat a községekben akarjuk elhelyezni, csak arra kell utalnunk, hogy nincs az országban község, melynek ne tartozna az egyházi földön kívül más költői jogaihoz birtok is, nagybirtok, hitbizomány vagy községi föld. Ha a magyar gazdaság komolyan összetörik, ha a magyar társadalom a szívere vesszi az érte megrokkant katonák közül csak a mezőgazdasági rokkantak sorsát, merem állítani, hogy egyetlen rokkant nosunk sem „veszi a kezébe a verket”. A rokkant katonák különben is hiába telepítenek nógrádi otthona helyett a Banátba, visszaki-vándorozik a falujába, ezért ezt a kérdést csak úgy lehet helyesen megoldani, hogy a rokkantak saját községeiben biztosítunk az ottani költői jogaimat ingatlanon hosszú, lehetőleg élete fogytáig szóló bérletet.

— Más kérdés, ha a harctérről hasatéri érdemes vitézeinknek akarunk új birtokpolitika, nagyarányú telepítési akció keretében egzisztenciát biztosítani. Ha az alkotmány visszaállításának idejét élnők, még könnyen beszélhetnénk a kérdés megoldásáról. Akkor még voltak óriási állami birtokaink, de az ak-

kori krónikus állami deficitet állami birtokok rendszeres elárverezésével tűntettük el. Mária Terézia és II. József is könnyen telepíthetett az állam rengeteg birtokára. De ma nincs telepítési célra alkalmas birtokunk. Ma a telepítés kérdését, ami egyet jelent az új, demokratikus földbirtokpolitikával, a társadalom legmesszebbmenő áldozatkészsége nélkül nem lehet megoldani. Ebben az áldozatkészségben az egyháznak kellene elől haladnia azzal, hogy feltétlen tulajdonát képező birtokait felajánlja a telepesek közt való felosztás céljaira. Az államnak a nagyszabású telepítési akcióra óriási birtokvásárlásokba kellene becsatlakoznia.

— Ennek a feladatnak határait azután el sem bírjuk gondolni. Mit tudjuk most, makkora lesz az Amerikából visszavándorló véreink száma? Az bizonyos, hogy Amerikában rengeteg földművelőnk ment ki, aki azért vállalta odakünn a legnehezebb munkát, hogy az ottani földcsokort tenementesítse. Akarja mit is mond, a magyar nép a föld tulajdonára enes. A magyar paraszt nem bírni akar, hanem tulajdonosa akar lenni a földnek. Kiszarlnak tartom, hogy magyar paraszttömegeket mozgatni lehessen, ha a nekik kijelölt föld nem lesz az övéik. Különben is az egyházi birtokokat ma nem kezelik a legjobban. A költői birtokok 1900 óta pedig egyáltalán nem hoznak annyit, amennyit a vetelaruának megfelelő összegekért vásárolt kolonyok jövedelmeseznek tulajdonosaiuknak. Valóság az is, hogy a föld arat a paraszt szoktelle fel. Az egyházi javadalmak csak jól járnának, ha segítő kezet nyújtanak az új birtokpolitika alapjainak lefektetéséhez. Az orszagra pedig ez kész szerencse lenne, mert meg volna az út az intenzív gazdálkodásra való átmenetnek.

TORVENYKEZÉS.

Per a külön bankigazgató végrendelete körül.

(Wittich Sándor kis hagyatéka.)

Arad, április 19.

Megirtuk, hogy lovag Wittich Sándor aradi pénzügyi igazgató néhai hétével ezelőtt megalt és végrendeletében minden ingó és ingatlan vagyonát egyetlen barátjára, Tömör János aradi naziudonára hagyta, akinek azonban kötelesegeve tette, hogy a szívet vétesse ki holttestéből és tegye el. Tömör, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, a harctéren volt, a mikor Wittich Sándor meghalt és már a barátja temetés után betegen érkezett Aradra. Azonnal intézkedett, hogy Wittich Sándor holttestét exhumálják és szívet a végrendelet értelmében kiemeltette.

Amikor a vagyon átvételére került a sor, kiderült, hogy lovag Wittich egyáltalán nem volt olyan gazdag ember, mint Aradon hitték. A leltározás mindössze huszezer koronányi vagyont állapított meg. A különnek ismert bankigazgató után rendkívül szép könyvtár maradt, amelyet egy aradi könyvkereskedő cég vásárolt meg és most kiadásra. Érdekes, hogy a magyar Tudományos Akadémának 30 éven át megjelent összes kiadványait megszereste Wittich. Egyébként legjobban kedvelte a törté-

elmi könyveket és ezt a gyöngéjét úgy látta, hogy egyes aknázták ki a könyvügynökök, akik a legvegyesebb műveket is megvérték vele.

Most már megállapítható, hogy a sárkóztott életű öregember nem a vagyona kamatait költötte, hanem jobbra a nyugdíjaiból és a bankigazgatói fizetéséből tartotta tenn magát. Ugyanis nyugalmazott községi jegyző és nyugdíjazott főszolgabíró is volt.

A csekély hagyatéka körül is per indult meg az aradi bíróság előtt. A végrendelet kihirdetése után ugyanis jelentkeztek az elhunyt rokonai: Wittich Izabella és Paula budapesti lakosok, továbbá Benda Jánosné az aradmegyei közköznász gondnokának felesége. A bíróság leltározta a rokonokat, hogy mutassák fel a családját, mert enélkül a végrendeletet nem támadhatják meg. Időközben elhalt Wittich Izabella is. A tárgyalást mindaddig felfüggesztették, amíg a rokonok a családját be nem mutatják.

§ Eötvös Károly hagyatéka. Budapestről jelentik: Eötvös Károly hagyatékának leltározását ma kezdte meg illetékes első körzeti előjáróság. A hagyatéka felvételével még a nap folyamán el is készülték, mert aránylag kis értékű lakásberendezés és irodalmi emléktárgyakon kívül nem igen akadt leltározni való érték. Ezzel szemben a már eddig is bejelentett hagyatéki terhek meglehetősen nagyok, úgy, hogy a leltár mérlege alig lesz aktív. Különös gondot leltározni az irodalmi hagyatékat, a hatalmas ládában összegyűjtött rengeteg kéziratot, vésztet, feljegyzést. A leltározás e részénél ott volt ama könyvkiadó cég képviselője is, amely Eötvöstől minden munkájának kiadási jogát megszerezte. A még kiadatlan irodalmi alkotások — javarészt történelmi visszafelantások — körülbelül 3-4 kötetnyi terjedelműek. Elete utolsó két esztendejében művés egyáltalán nem foglalkozott írással, úgy hogy irodalmi hagyatéka kivétel nélkül regébbi korszakból.

§ Váltóhamisításért börtönre ítélt tanár. Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék ma ítékezett Hübner Géza dr. volt szabadkai tanár bűntényében, akit magánokirathamisítás büntetéseivel vadolt az ügyészség. A vád szerint Hübner dr. 1912. február 23-án és május 1-én kétféle határozat koronáról kiadott váltókra, mint kibocsátó, ráhamisította Sigray Antal gróf nevet. A tanár a váltókat a Dél-magyarországi Közgazdasági Bank r.-t.-nál nyújtotta be lezárolásra. Amikor a váltókat peresítették Sigray gróf azt vallotta a körmeneti járásbíró előtt, hogy az aláírás hamis, nem ő írta alá a váltókat. A mai tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a váltókat nem a gróttól, hanem egy közvetítőtől kapta, akit azonban nem volt hajlandó megnevezni. A törvényszék Hübner Géza dr.-t bűnösnek mondta ki, magánokirathamisítás büntetésében és hét hónapi börtönre ítélte. A büntetésbe beszámították öt hónapi vizsgálati fogságot. Az ítélet nem jogerős. A bíróság elrendelte a vádlott szabadlábra helyezését.

§ A vezérhadbiztos rágalmaszója. Budapestről jelentik: A büntető törvényszéken Mikovich bíró elnöklése alatt ma kellett volna lefolytatni azt a pert, amelyet Bóra Jenő vezérhadbiztos rágalmaszásért indított Riemer Gyula volt textilgyári igazgató ellen. Mintán azonban a katonai hatóság értesítése szerint Riemer Gyula beteg és így ki nem hallgatható, a tárgyalást elnapolták.

„Németország megsemmisíti Franciaországot vagy elpusztul maga is.“

(Verdunnél döntésre készülnek a németek. — Humbert szenátor jankiálása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 19.

Genf. A félhivatalos Havas-ügynökség mai jelentése beismeri, bár természetesen magyarázgatja is, a németeknek a Maas keleti partján kivívott sikerét. A jelentés a következőket mondja:

— A harc Verdun körül ismét a legnagyobb hevességgel újult ki. Legerősebb volt a harc Douaumont és a Maas között. A német támadásokat mindenütt visszavertük, kivéve a Chauffour-erdőtől délre emelkedő magaslatoknál. Ez a harc, úgy látszik, csak a további, még nagyobb harcok előjátéka.

Genf. Az Havas-ügynökség felhívja a közvéleményt, hogy az újabb figyelmeztetések dacára se higgyenek a német akciók beszüntetésének, vagy abban, hogy Verdun előtt a német támadások gyengülnek. A németek újabb heves támadásra készülnek.

Berlin. A Lokal Anzeigernek jelentik Genfből: A kormányparti francia lapok közléséből kitűnik, hogy Petain tábornok azért, mert a németek a Maas balpartján hosszabb tétlenségre készítették, a Maas jobb partján Douaumont körül megindítandó támadást kísérelt meg. Azonban a terveit a német hadműveletek megghiúsították. Francia jelentésekből kitűnik, hogy Petain tábornok a németek ügyes demonstrációja folytán a Maas és Haudromont között egy egész délután nem volt tisztában az ellenség szándékaival, míg csak a harc sorsa délután hat órakor el nem dőlt. Ekkor a franciák kénytelenek voltak a Haudromon erdőtől délre fekvő területet átengedni a németeknek. A katonai szakkritikákból kitűnik, hogy a 304 magaslat fokozott veszedelemben forog.

Genf. Humbert szenátor a párisi Journalban „Életre halálra“ címmel cikket írt, amelyet tegnap már rövidesen ismertettünk és amely így hangzik: A nagy élet halál harc megkezdődött. Eddig abban a hitben ringattuk magunkat, hogy az ellenfél abba hagyja az offenzívát, vagy szünetelni fog mint egy évvel ezelőtt. Ne csaljuk azonban magunkat továbbra is ilyenekkel, mert egészen bizonyos, hogy a németek úgy fel vannak készülve a franciák ellen, mint ahogy egy év előtt a mult év tavaszán fel voltak készülve az oroszok ellen. A németek győzelemre törekednek, nem pedig a semleges államok terrorizálására irányul erőfeszítésük. Az idő veszedelmesen mulik és ha Anglia nem nyújt segítséget, Oroszország nem re-
szulálja hadseregét és Itália

fokozottabb tevékenységet nem fejt ki, akkor az tényleg veszedelmes lehet. A megkezdődött támadás nem fog megszűni, akár Verdunnél, akár máshol de folytatása lesz. A németek neglémélik elkecseregett rohamozásaikat. És ez addig fog tartani, míg a két fél közül az egyiket nem verzik, vagy nem kerul győztesen ki. Németország megsemmisíti Franciaországot, vagy elpusztul maga is. Más választás nincs. Orizzuk meg hidegverünket és ne rendülünk meg a győzelemben vetett hitünkben.

Bern. Repington ezredes írja a Timesban: Be kell valianunk, hogy a brit fronton komoly események tenegetnek. A németek itt hallatlanul erősek és a mi tétlenségünk könnyen arrabiztathatja őket, hogy nagy támadással rohanjanak ránk. Sikert érhetnek el a tlandriai fronton is, a francia földön, de nem lehetetlen egy váratlan invázió kísérlete az angol szigetek ellen sem. A mi északon levő csapatainkkal szemben körülbelül nyolcszáz ezer lönyi német sereg áll.

Angol kormányválság.

(Nem kell az országnak a kötelező katonai szolgálat.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 19.

Rotterdam. A Courant jelenti Londonból: Teljes bizonytalanság uralkodik ama határozatokra nézve, amelyek az újoncozás kérdésében immár nem halaszthatók.

A Times parlamenti munkatársa a következő jelentést közli az Asquith, Lansdowne, Mac Kenna és Chamberlain részvételével megtartott kabinet tanácskozásról:

Reggel a bizottság összeült, hogy tanácskozzék a katonai szakértők bevonásával azokról a nézeteltérésekről, amelyek pénteken a kabinetben felmerültek. Határozatra azonban nem került a sor. A katonai szakelődök ragaszkodtak eddig vallott felfogásukhoz, hogy a bizottság javaslatai a hadsereg intéző tanácsát nem elégténék ki. A bizottság újból felhozta azokat az érveket, amelyek alapján az újoncozási tervet kielégítőnek mondták. Később az egész kabinet összeült, időközben azonban két újabb fontos tanácskozás folyt le. A kabinet unionista tagjai az alsóházban tanácskoztak egymással. A kormány tagjaiból alakított bizottság, tehát a kormány legtekintélyesebb tagjai, a kormány plenumának tanácskozása előtt szintén összeült. A kabinet összes ülése amely azután következett, rendkívül rövid volt. A bizottság azonban eredménytelenül a késő esti órákig tanácskozott. Végül nagy sietséggel a legfontosabb minis-

terekből alakított új bizottságot állítottak össze.

A Daily News más leírást ad a kabinet ülését követő tanácskozásról. A lap szerint ezen a tanácskozáson a katonai szakelődök és azok a miniszterek vettek részt, akik az általános védkötelezettség hívei. Ezek a miniszterek a kabinetben való helyzetükről tanácskoztak, miután az összkabinet az ő politikájuk ellen nyilatkozott. A helyzet jellemző vonása, hogy a kabinet többsége változatlanul ellenzi az általános szolgálati kötelezettséget, a kisebbség ellenben nagyon befolyásos. A helyzetet általában igen kényesnek mondják.

London. A Reuter ügynökség jelenti: A bizonytalanság néhány napja a nős férfiak szolgálati kényszerének kérdése miatt a kabinetben válsággá tört ki. Minden jel arra vall, hogy a kormány egyes tagjai között a nézeteltéréseket nem tudják legyőzni. Az a tény, hogy Asquith a mara bejelentett nyilatkozatát elhalasztotta, bizonyítja, hogy még mindig vannak a kabinetben egyenetlenségek. E pillanatban minden figyelmet Lloyd Geogra irányul, aki az általános védkötelezettség ügyében nincs tekintettel a női és nős emberek közötti különbségre. Lloyd Geogot erős unionista és liberálista csoport támogatja. Van egy hatalmas csoport, amely azt hiszi, hogy a hadsereg az általános védkötelezettség nélkül is elegendő férfivel rendelkezik, hogy a mostani szükségletet kielégítenék. Arról, hogy a háboru vezetésére nézve is uralkodnának nézeteltérések, szó sem lehet. Minden párt egységesen el van határozva, hogy mindent meg kell tenni, hogy a győzelmet minél hamarabb kivívjuk. A nézetek különbözőségét nem párt szempontok határozzák meg. Az egész ország készen áll a legnagyobb áldozatokra és csak arra vár, hogy áldozatokat kérjenek tőle. A kormány Anglia hagyományainoz hiven nem titkol el semmit, ami történik. Az ország el van szánva arra, hogy elfogad minden döntést és mindent, mert tudja, hogy amit a kormány határoz, az felel meg a legjobban a nemzet érdekének.

Haga. Londoni jelentések szerint a kormányválságot elkerülhetetlennek hiszik, mert a kormány tagjai a védkötelezettség kérdésében nincsenek egy feltogáson. Péntek óta különféle bizottságok állandóan folytatnak tanácskozásokat Asquithal, Mac Cennával, Chamberlainnel és Lansdownéval és a Nortcliffe sajtóval szemben állnak a hadsereg párt, a Morning Posttal, Charsonnal, Lloyd Geoggal és Bonnard Lawval. A kabinet hadügyi bizottsága tanácskozott a pártok vezetőivel és eme tanácskozások eredményeképpen azt remélik, hogy Asquith miniszterelnök híveivel szemben is sikerül kivívni a győzelmet a védkötelezettség dolgában. Ez a belső krízis esetleg fellázíthatja a munkásságot és ez hosszabb időre harcceptelenné tehetné az egész Angliát.

Anglia kiuzsorazza Olaszországot.

— *Kellemetlen kérdések a kormányhoz. — Erőszak Görögország ellen. — Saját tudósítók telefonjelentése.*

Budapest, április 19.

London. Az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz, hogy vajon a görög kormány tiltakozott-e a görög területeknek katonai megszállása ellen. A kormány képviselője kijelentette, hogy tiltakozások tényleg érkeztek, azonban az entente kénytelen volt úgy eszelekedni, ahogy a viszonyok parancsolták. Az angol és a francia kormányoknak az akkori görög kormány felszólítására csapatokat kellett küldeni Szerbiába, azután változás állott be a görög kormányban, de a szövetségesek nem tehetek le a megkezdett vállalkozásuáról. A tuleré által elzárt szerb területeiről a legközelebbi rendelkezése álló menedékhelyen helyezték el a szerb csapatokat. Korábban nyertek új helyet a szerbek, ami maga után vonta, hogy bizonyos órák intézkedéseket tegyenek a görög szigeteken és vízeken, mert a hajózás biztonsága veszélyesnek volt kitéve.

Az Aegei tengeren is tengerajáratok jelentek meg, melyeknek hadműveleti flotta bázisai voltak. Minden lépést, amelyet a szövetségesek tesznek és tenai lagnak természetes folytatásai annak, hogy segély expedíciót küldtek Szerbiának Görögország területére.

Athén. Ma minisztertanács volt, mely tárgyalta az entente kérését, hogy engedje meg a görög kormány a szerb csapatoknak a görög vasutvonalakon való szállítását. Skuludis indítványára a minisztertanács nem hozott végső döntést.

Genf. A Petit Parisiennek jelentik Szalonikiból: Sarrail tábornok a Nea Alitera lap megjelenését betiltotta és szerkesztőjét a haditörvényszék elé állította.

Lugano. Huszon képviselő az angol alsóházban felszólalt és kifejtette, hogy az olaszok szemrehányást tesznek azért, mert az angol hajótulajdonosok kiuzsorázzák Olaszországot. Lord Cecil kereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy a magas hajózási tételeknek nem az angol hajótulajdonosok az okai. Erre Huszon azt kérdezte, hogy vajon Olaszország megüzent-e a háborút Németországnak. Lord Cecil nemmel felelt. Huszon tovább folytatta a kérdést és azt kérdezte, hogy mért nem üzent meg Olaszország a háborút. A kereskedelmi miniszter azzal válaszolt, hogy erre a kérdésre ilyen gyorsan nem mondhat választ. Azután a képviselő az iránt érdeklődött, hogy Németország és Olaszország között fenn áll-e a kereskedelmi viszony. Híre a miniszter azzal felelt, hogy Olaszország és Németország között mindentéle kereskedelmi forgalom szünetel.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Bécs. Párizsi híradások szerint a semleges államok ellen elrendelt szigorított blokád május elsején véssi kezdődött. A szövetségesek kormánya a semleges országok tiltakozására nem adnak választ, mert azt állítják, hogy a semleges kormányok már hetek óta behatóan értesültek a szigorított blokád elrendeléséről.

Genf. A turini lapok Giolitti nyilatkozatát közlik, amelyben Sonninoval szemben kirejti a maga állas-

pontját. Giolitti nyilatkozatában azt mondta, hogy Olaszország hamarosan békét fog kötni. Tudvalevő, hogy Giolitti hívei, amikor a kamarában Sonninoval bizalmat szavaztak, kivonultak az ülésteremből.

H I R E K.

Légi járat Budapest és Bécs közt.

(Száz korona egy utazás ára.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, április 19.

Régebben felmerült az a terv, hogy Budapest és Bécs között rendszeres közlekedéssel egy légi vonatot létesítenek. Zsélyi Aladár mérnök és Melezen Tibor, aki az aszói repülő gépgyár igazgatója, voltak a légitvasút tervezői.

Egy fővárosi újságírónak alkalma volt a terv megvalósításáról Zsélyi Aladárral beszélni, aki elmondta, hogy a terv ki van dolgozva és a repülő járat tényleg meg fog valósulni, de csak a békekötés után. Egyelőre csak az üzem berendezése céljából folynak tárgyalások. A légi vonat berendezésénél két fő szempontot vesszünk figyelembe. Azt, hogy a járműnek tökéletes legyen a biztonsága és, hogy nagy kényelem legyen a vonaton. Egyelőre csak négy repülőgépet állítanak be a forgalom lebonyolítására, melyek egyenkint tíz-tizenkét személyt vehetnének fel.

Bécs és Budapest között több állomást létesítenének. Először száz, később pedig ötven korona lesz a légi út Budapest és Bécs között, vagy vissza. Az utat a gép két óra alatt fogja megtenni.

— **A király jegyzése a magyar és az osztrák hadikölcsönre.** Bécsből jelentik: A király elrendelte, hogy magán és családi pénztárából a negyedik magyar hadikölcsönre *tizminio* és a negyedik osztrák hadikölcsönre is *tizminio* koronát jegyezzenek.

— **Miniszterek tanácskozása.** Budapestről jelentik: A magyar és osztrák miniszterek ma folytatták tanácskozásukat, amelyeket este az ünnepek utánig elhalasztottak. Az osztrák miniszterek, osztályfőnökök és szakreferensek este 11 órakor visszautaztak Bécsbe.

— **A trónörökös külföldi rendjelei.** Bécsből jelentik: A király megengedte Károly Ferenc József altábornagynak, hogy viselhesse a hesszeni nagyherceg érdemrendjét és az oldenburgi nagyherceg Frigyes Agost rendjének első és második osztályát. Elrendelte továbbá a király, hogy Károly Albert főherceg tüzérezádosnak, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért megfelelő elismerése tudni adassék.

— **Az újra sorozottak bevonulása.** Budapestről jelentik: A Bud. Tud. illetékes helyről úgy értesül, hogy az 1866—1897. születési népfelkelők pótszemléjén alkalmasoknak találtaknak csak az aratási munkálatok után kell majd népfelkelői tényleges teyveres szolgálatra bevonulniok. A népfelkelés második osztályba tartozókat most is egyelőre csak az ország belsejében s a hadtápvonalakon szolgáló fiatalok és arcvonalbeli szolgálatra alkalmasok felváltására fogják használni.

— **Aradi fakereskedők és a főváros tűzifája.** Budapest székesfőváros tanácsa a főváros ez évi társulástétét úgy akarta biztosítani, hogy minden magyarországi fakereskedőt turnusokba osztva magához kért s aztán hazaias kötelességükre hivatkozva rábirta őket, hogy 450 korona vagon-árban vállalja el bizonyos mennyiségű társulástétét. A főváros társulástétét 30,000 vagon s e hét elejéig ebből huszezer vagon társulástétét biztosította a tanács. Hétlőn az aradi fakereskedők voltak fenn Budapesten és pedig *Mairovitz Adolt dr.* a *Mairovitz Mór* és *fia* fakereskedő cég képviselőjében, továbbá a *Kadar es Böhm* cég képviselője, *Klein B. Vilmos*, *Vörös Henrik*, *Korniss testvérek*, *Krankel A. József* és az *A. es. e. v.* képviselője. Az aradi fakereskedők összesen mintegy 1400 vagon társulástétét vállaltak.

— **Külföldi hadvezér.** Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi száma közli: A király *Rohr Ferenc* lovassági tábornoknak hadserőjének az ellenséggel szemben való kitűnő és sikeres vezetéséért a Lipót rend nagykeresztjét adományozta.

— **A megerősített területek beültetése.** A városi tanács hirdetményben értesíti Arad város gazdálkodó közönségét, hogy a *K. u. K. Betestigungsbauleitung* szerint arra való tekintettel, miután fontos közérdek, hogy minden rendelkezésre álló föld megmunkáltassék, gazdálkodóink az erdőtüntés mátréknál a drót akadályok és a sáncok közötti részek megmunkálására a katonai hatóság részéről engedélyt nyerhetnek. A sáncokon belül elterülő földek megmunkálását, amennyiben lehetséges, a katonai hatóság fogja eszközözni, erre senki engedélyt nem kaphat. A drótakadályok és sáncok közt csak burgonya és bokros bab termesztethető. A drótakadályokon kívül 500 méter távolságra csak alacsony növésű gabona, mint buza, árpa, rozs, zab termesztethető, 500 méter távolságon túl magas növésű vetemény, mint tengeri, komló stb. is termesztethető. Részletes felvilágosítás a *K. u. K. Betestigungsbauleitung* irodájában (Vár, parancsnoksági épület) nyerhető.

— **Erdő-eladás.** *Kintzig János*, Arad város főispánja, valamint testvére, *Peikert Henrikné*, özvegy *Kintzig Ferencné*, továbbá sógora, *Hász Antal* eladták a tulajdonukat alkotó konopi hétézer holdas erdőbirtokot a *Laender Aladár* és társa fatermelő cégnek 2,400.000 koronáért. Az erdőséget a tulajdonosok néhai atyja egy emberöltővel ezelőtt 370.000 koronáért vásárolta. A nagy szaktudással kezelt birtokból néhány évvel ezelőtt az *Union Bank* bécsi pénzüntézet körülbelül egy millió korona értékben vásárolta meg a kitermelt fát.

— **Hősi halál.** *Dulhás Sebő*, az aradi „Toldi” klub országos hírvő birkózó bajnoka, mint a 2-ik honvédezedred közkatona, Psemysl elestével orosz fogságba került és 1915. aug. 24. Tschardschaugban meghalt.

— **Közönetnyilvánítás.** *Grossmann Edike* a háborúból tündövszszszel hazakerült katonák dispensaire-szerű kezelése és segélyezésére 10 koronát adományozott, mely adományt hálásan köszöni a *Tuberkulózis Elleni Küzdelem* aradi egyesülete.

— Aradi izenet Rochefort-sur-Mer-ből. Megírta a múlt év telén az Aradi Közlöny, hogy Otvös Armand aradi születésű párisi orvós, akit a háború kitörése óta Rochefort-sur-Mer-ben internáltak, hozzánk fordult, hogy küldjünk fel édesanyja tartózkodási helyét, mert tizenhárom hónap alatt nem tudott hírt kapni anyjától, Aradra címzett levelei kézbesítetlenül visszajöttek. Az Aradi Közlöny híradását előlvasta a fia sorsáért aggózó asszony is és sietett leveleivel felkeresni Otvös Armandot. Hogy azóta anya és fia a távozás és a háború ellenére is reá találta egymásra leveleikkel, arról beszámol a rochefort-sur-meri internált február 24-én kelt levelezőlapja, amelyben köszönetet mond az Aradi Közlöny szerkesztőségének, hogy édesanyját hollétéről értesítették és levelezésüket lehetővé tették.

— Még sem parcellázzák a szemleki állami birtokot. Néhány héttel ezelőtt megemlékezett az Aradi Közlöny arról, hogy a Szemleki határában elterülő 3000 holdas kir. kincstári közalapítványi földbirtokot a környékbeli kisgazdák számára parcelláztatja az állam. Akkor azt is megírtuk, hogy ez régi vágya az aradmegyei gazdáknak, mert ez az intézkedés földhöz juttatja a kisembereket és így nem kell Amerikába vándorolniuk. Most arról értesülünk, hogy az államnak semmi köze a parcellázási tervhez. A dolog ugyanis a következőképpen áll: A 3000 holdas kincstári birtok bérlése ez évben lejárt. A szerződést az állam nem hosszabbította meg, hanem egyelőre vár. Kraushaar Károly a Temesvári Parcellázó Bank vezérigazgatója bejárta a magyarpécskai járás falvait és tudtatta, hogy a birtokot az ő bankja szeretné az államtól bérbévenni és akkor 20-40-100 holdas parcellákban bérbévenni a gazdáknak. Több száz gazdától szerzett is aláírást, hogy hajlandók a parcellázott földet tizenkét évre bérbévenni. A bankigazgató az aláírásokat bemutatta a közalapítványi uradalmak igazgatóságának, amely a kultuszminisztérium kebelében működik és azt kérte, hogy a 3000 holdas birtokot adják neki bérbévelettel mellőzésével, mert ő parcellázni fogja az ingatlant. Az igazgatóság azonban nem teljesítette ezt a kérelmet, mert szabályaiba ütközik. Az árlejtsési hirdetményt a napokban közzé is tette, amely szerint hat szakaszban bérbévelettel az ingatlant a legtöbbet ígérőnek. Az I. és II. szakasz területe 791 katasztrális hold, a harmadiké 1116; a IV. 408; az V. 586; a VI. 497. — Az árlejtsést május 2-án, déli 12 órakor tartják meg a kultuszminiszter 9. ügyosztályában.

— Az aradi éjjeli mulatóhelyek záróórása. Megírtuk annak idején, hogy Aradon a záróra rendeletet, úgy érteiték, hogy az éjjeli mulatóhelyeknek is épen úgy, mint a vendéglőknek és kávéházaknak éjjel egy órakor kellett zárni, míg a fővárosban és az ország több-nagyobb városában, továbbra sem korlátozták ezeknek a mulatóknak zárását. Az aradi mulatók tulajdonosai a belügyminiszterhez fordultak. A kérelem eredménytelenül járt, mert Green Nándor főkapitány ma arról értesítette a mulatók tulajdonosait, hogy helyiségeiket a mai naptól kezdve éjféltől két óráig tarthatják nyitva.

— Arverés a vasuton. Az aradi állomáson április 27-én délelőtt 9 órakor a következő áruk: kovács szerszám, üres hordók, ruhaneműk, üres ládák, láda deszkák, ekevas, vas kályha, réz és 1 láda cipőkrém fognak nyilvánosan, bírósági eljárás kivétel a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés, valamint az

azonnali elszállítás kötelezettsége mellett, elárvereztetni. Az áruk a venni szándékozók által közvetlenül az árverezés előtt raktár helyiségben megtekinthetők.

— Növendékek felvétele a honvédelmi főreáliskolába és a Ludovika Akadémiába. A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a fentnevezett katonai intézetek első évfolyamainak az 1916-17. tanév kezdetén befizetendő államköltséges, alapítványos és fizetéses helyeire. A felvétel bővebb feltételeit a „Tájékoztató a m. kir. főreáliskolába való felvételre pályázók részére” és a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való pályázók részére” című füzetek tartalmazzák, amelyeket a pályázni kívánók díjtalanul kapnak meg az illető intézet parancsnokságánál, itt csak annyit emelünk ki, hogy a helyek közvetlenül a polgári nevelésből kilépő ifjakkal töltenek be. Amire pedig különös nyomatékkal kívánjuk felhívni az érdeklődők figyelmét, az a mostani pályázatnak egy magyar szempontból igen örvendetes újítása, mely a következőképpen szól: „Mint ahogy a Ludovika Akadémiába eselleg fölöz számmal pályázó ifjak, ha a felvételi vizsgát a Ludovika Akadémián sikerrel leteszik, a főtárhelyek számához képest és a cs. és kir. hadsereg részére való ajánlás mellett a wiesner-neustadti cs. és kir. Terézia katonai akadémiába is felvehetőek. — A pályázati folyamodványokban egyúttal külön telemítendő az is, hogy abban az esetben, ha a pályázó a Ludovika Akadémiába netán felvételre már nem volna, a szülő (gyám) beleegyeznie abba is, hogy fia, gyámoltja a cs. és kir. hadsereg részére leendő kiképzés céljából újabb felvételi vizsga nélkül a cs. és kir. katonai Terézia akadémiába vétessék fel.” Ez azt jelenti, hogy azok a pályázók, akik a felvételi vizsgát magyar nyelven a Ludovika Akadémián leteszik, minden újabb felvételi vizsga nélkül felvehetőek a cs. és kir. katonai akadémiába. Ez a vívmányszámba menő újítás megszünteti azt a sokszor felhangzott panaszt, hogy a magyar ifjak a katonai akadémiába a német nyelven letett felvételi vizsga miatt nem képesek bejutni, csak a magyar ifjakon, illetve szülőikön áll tehát, hogy ezen újítás révén mennél több magyar jusson a közös hadsereg tisztikarába.

— Egy egész antikváriumot sikerült jutányosan megvennem, s így abban a kellemes helyzetben vagyok ezen tárgyakat u. m. régi porcellánok, üvegtermékek, kepek, tataragmányok, pipák stb. nagyon olcsón továbbítani. Ugyanazok veszek és cserélek ilyenféle tárgyakat, melyek megtekinthetők: Fischer Mór, üveg, porcellán, diszmű- és kőkeretesítő üzletében Arad, Andrássy-tér 25. Városi és megyei telefon sz. 568. 2009

— A szőlősgazdáknak a haszterén a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronospora”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsöket. Utalunk lapunk mai hirdetésére. 2062

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű fehér vagy színes férfi ing darabja 7 korona, egy nyulszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harsánya 2-50 korona, gyermek patent és órna harsányák 1-50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruháza. 271

— Üzleti könyvek, u. m. strazsák, tőkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 247

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Könyvtárakat, bányagyűjteményeket és hangjegyeket vess Kerpel könyvkereskedése.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órakor.

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója táviratozza Bukarestből: A pénzügyminiszter elnöklése alatt, a nagy bankok részvételével ma a Nemzeti Bank palotájában tanácskozás volt a kibocsátandó kölcsön ügyében. A bankok vezetői 150 millió lei kölcsön átvételét vállalták mástól százalékos jutalék, 84-es kurzus és 5% kamatozás mellett. Azt remélik, hogy a jegyzések összege meg fogja haladni a háromszáz milliót.

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója táviratozza Bukarestből: Az orosz kormány hetven vagon cukorrépa vetőmagnak Romániába való szállítását engedélyezte. Az első negyven vagon már meg is érkezett Bukarestbe.

Gent. A tervezett és nagy lérmával hirdetett látogatás, amely szerint az angol és francia parlamentek tagjai a húsvéti ünnepekre Romániába mennek az utazni szándékozó képviselők lemondása miatt elmaradt.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Április végén, a török parlament megnyitására 10 német birodalmi képviselő Konstantinápolyba utazik. A török parlamenti tagok majus havában adják vissza Berlinben a látogatást.

Hadititkot eláruló vasutas

(A szerb kormányának eladott iratok.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Szeged, április 19.

Miskovics Vuicsláv kiárusítói vasuti előjárót hűtlenség bűntettével és hivatalos hatalommal való visszaélés vétségével vádolta a szegedi ügyészség. A vád szerint Miskovics 1913. nyarán Szerbiába menekett, Belgrádban átadta a szerb kormányának a moszósítás esete, háborús állapotokra vonatkozó bizalmas vasuti iratokat.

A tárgyaláson a vádlott elmondta, hogy 1867-ben született Nagyikindán, vagyonos, háza van Uszkübben. A magyar, német, szerb és olasz nyelveket beszéli. 1912. decemberében helyezték kiárusítói állomásra előjárónak, ahol 1913. májusáig teljesített szolgálatot. Akkor beteges, jelentett. Ugyanazon év szeptemberében Uray Zoltán szegedi üzletvezető a Szeged-Rókus állomásra helyezte, Miskovics azonban nem jelentkezett szolgálatra, hanem minden bejelentés, lemondás nélkül Szerbiába ment.

A vád szerint Miskovics lemásolta a neki, mint vasuti előjárónak rendelkezésére bocsátott bizalmas iratokat. Egy fontos nyomtatványt, amelynek a lemásolása hosszabb időt igényelt volna, eredetiben magával vitt Szerbiába. Lemásolta és a szerb kormányának rendelkezésére bocsátotta a meghatározott jelzésű hadiforgalmi, vasuti szolgálati, osztrák-magyar hadsereg részleges moszósítására, népfelkelői szolgálatra, állomások és vonalak teljesítő képességére vonatkozó titkos iratokat, valamint a menetrendekhez tartozó függeléseket is. Ezeket a bizalmas iratokat minden állomáson külön vaskasszában tartják.

A vádlott tagadta, hogy bizalmas iratokat másolt volna le. Azzal védekezett, hogy a pénztári napló vezetésére, áruforgalomra és jelzési utasításokra vonatkozó nyomtatványokat másolt le, amelyek nem titkosak. Ezeket a szerbiai vasuti saakkönyvtár részére akarta továbbítani. Szerbiába készült, ilyen módon

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalkozás

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

Telefon 250. szám. 1941

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalkozásra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpított, 6, 8 és 10 méter hosszú, patentírozott, zárt butorszállító kosáraljakkal. Tisztelettel:

Éliás Lipót Fia butorszállító Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

abart érdemeket szerezni, hogy megfelelő állást kapjon. Először Belgrádba utazott, ahol egy hónapig tartózkodott egyik rokonánál. A másolatokat átadta a szerb államvasutak forgalmi osztályfőnökének. Kinevezték az úszkóbi vasúti raktár főnökévé. A múlt év szeptemberében „a bolgárok betörése előtti” többekkel elmenekült Liplyára (Úszkób—Mitrovica-vonal), a pénztárt is magával vitte. Liplyáról egy hónap múlán Mitrovicára ment, ahol jelentkezett Rotter ezredesnél, amikor a városkát megszállta az osztrák magyar katonaság.

A bíróság büntetésnek mondta ki Miskovicsot hűtlenség következtében és hivatali kötelességsértésben és ezért egy évi és hat hónapi börtönrre ítélte. A vizsgálati fogságot nem számították be a büntetésbe.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi patronázs egyesület Köller János kir. táblabíró elnöksége alatt a város háza kis termében ma délután négy órakor a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg a közgyűlés előtti választmányi ülését, melyen megállapította az idei évi közgyűlés napját, s a közgyűlés tárgysorozatát. Megválasztották Embey Iván elnöksége alatt Szántó Gyula és Szachmáry Géza tagokból álló számvizsgáló bizottságot, előkészítették az 1916. évi költségvetést és elhatározták, hogy az egyesületnek a várossal kötött földhasználati szerződését, továbbá a Faragó Gyulával kötött szerződést, az egyesület által fenntartott menhely helyiségenek Senehág Jakabnéval kötött házberleti szerződését, s 10.000 kor. hadikölcsön jegyzését a közgyűlésnek jóváhagyásra ajánlják. Végül jóváhagyták a konyhakertészeti telep, valamint a földberlet üzemterveit. Az évi közgyűlés majus első hetében lesz.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1916. évi április 20-án:

C. Bört. C. Bört.

Borog Oszkár vendégtellettéval:

Armány és szerelem.

Szombat 3 felvonásban.

Kézbevevő este 8 órakor.

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

Helybeli és vidéki

kiskereskedők,

kantinosok,

piaci árusok

és más

viszontelárusítók

sz. figyelmébe ajánlom, hogy

noteszek, különböző színű mappalevélpapírok, fényes és matt katonai, valamint brom-levelező lapok, páros és virágos aranyozott levelezőlapok, olcsó háborus imakönyvek, cigarettahüvelyek, cigarettapapírok, írónok, elemi isk. irkák, 100—100-as levélpapírok, vajcsomagoló papírok, író tollak, tömeglevélpapírok, mindenféle csomagolópapírok, makulatura, tábori

dobozok és ládikák, stb. papírnagykereskedésben állandóan nagy mennyiségben és igen olcsó árakon kaphatók. Vidéki megrendelések is pontosan intézettek el.

Kerpel Izsó

papírnagykereskedőse

Aradon, Andrásy-tér 20.

Telefon 335. szám.

2821

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai élelmezési raktárakat, ha waggontételként jó, egészséges

ételburgonyát

diét méltányos árban, ma és gyar feladó állomásra, vagy 3 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyancsak vörshagymát, szalonnát és egyéb hűvelyes veteményeket óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a szeszgyárosok és hízaladók figyelmét arra, hogy jóminőségű szesz és hízaladó burgonyát is szállítok és a szállítást személyesen eszközölöm. — Azonkívül értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken élő hal kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltenek.

Luttwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 2821

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR” helyettesíti a rézgálicot. ≡

A „Peronoszpör” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpör” összetétele kitűnő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny békének rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpör” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpör” ab Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbasomagot utánvét mellett szállít.

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. sz. Viszontelárusítók engedély!

FOG-

koronák, hidak, egész fogcsorok
szájpadlás nélkül aranyból, pla-
tinából vagy porcellánból.

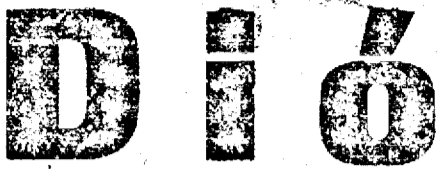
FOG-

koronák, hidak, egész fogcsorok
szájpadlás nélkül aranyból, pla-
tinából vagy porcellánból.

FOG-

kövek eltávolítása, fogak fehére-
tése és hibás fogcsorok átalakí-
tása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amelyet az 1886. évi Berlin, Lipsa, Brüssel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asz-
tens működtettem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkégyesebb esetekben is a leg-
teljesebb mértékben megfelelhessék. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.
Telefon 10-11. szám.

egészséges, kitűnő minőségű, vastag-
bélű métermázsánként.

Burgonya

waggon tételenként, étkezésre ki-
válóan alkalmas, kapható legjutá-
nyosabb árban 641

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

1700/1916. t. k. sz.

Hirdetmény.

Reformátrskovács-háza község-
nek telekkönyvi betétél az 1886:
XXIX., az 1889:XXXVIII. és az
1891:XVI. t.-cikk értelmében el-
készítve és a nyilvánosságnak
átadatván, ez az a felszólítás-
sai tételik közlése:

1. hogy mindazok, kik az 1886.
XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alap-
ján — ideértve a §-oknak az 1889.
XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban
és az 1891:XVI. t.-cikk 15. §. a)
pontjában foglalt kiegészítéseit is
— valamint az 1889:XXXVIII.
t.-cikk 7. §-a és az 1891:XVI.
t.-cikk 15. §. b) pontja alapján
eszközölt bejegyzések érvénytelen-
ségét kimutathatják, e végből tör-
lési keresetüket, azok pedig, akik
valamely tehertétel átvitelének az
1886:XXIX. t.-cikk 22. §-a, il-
letve az 1889:XXXVIII. t.-cikk
15. §-a alapján való mellőzését
megtámadni kívánják, e végből
keresetüket hat hónap alatt, vagyis
az 1916. évi október hó 31. napjáig
bezárólag a telekkönyvi hatóság-
hoz nyújtják be, mert az ezen
meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelte után indított tör-
lési kereset annak a harmadik
személynek, aki időközben nyilván-
könyvi jogot szerzett, hátrá-
nyára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az
1886:XXIX. t.-cikk 16. és 18.
§-ának esetében — ideértve az
utóbbi §-nak az 1889:XXXVIII.
t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt ki-
egészítéseit is — a tényleges bir-
tokos tulajdonjogának bejegyzése
ellenében ellentmondással élni ki-
vánnak, írásbeli ellentmondásukat
hat hónap alatt, vagyis 1916. évi
október hó 31. napjáig bezárólag a
telekkönyvi hatósághoz benyújt-
sák, mert ezen meg nem hosszab-
bítható záros határidő letelte után
ellentmondásuk többé figyelembe
vételt nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1.
és 2. pontban körülírt eseteken
nyílt a betétek tartalma által előbb
nyart nyilvánkönyvi jogokat bár-

nyilvánkönyvi jogokat bár-
nyart azokat is, akik a tulajdon-
jog arányának az 1889:XXXVIII.
t.-cikk 16. §-a alapján történt be-
jegyzését sérelmesnek találják, e
tekintetben felszólításukat tartal-
mazó kérvényüket a telekkönyvi
hatósághoz hat hónap alatt, vagyis
1916. évi október hó 31. napjáig
bezárólag nyújtják be, mert ezen
meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelte után a betétek
tartalmát csak a törvény rendes
utján és csak az időközben nyilván-
könyvi jogokat szerzett harmadik
személyek jogainak sérelme
nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok
a felek, akik a betétek szerkesz-
tésére kiküldött bizottságnak eredeti
okiratokat adtak át, hogy
amennyiben azokhoz egyszersmind
egyszerű másolatokat is csatoltak,
vagy ilyeneket pótlólag benyujtá-
nak, az eredetieket a telekkönyvi
hatóságnál átvehetik.

A battonyai kir. járásbíróóság
mint telekkönyvi hatóság 1916.
évi április hó 17.

Heintz Géza s. k.
vezető kir. járásbíró.

2060

Az aradi kir. törvénysszék.
P. L. 1229. sz. 1916.

Idéző hirdetmény.

Az aradi kir. törvénysszék köz-
hírré teszi, hogy a Viktória taka-
rék és hitelintézet felperesnek
Petrencze Antónia, Csillán János,
Halmassán Mikulao és Bukatos
Juon volt bokszegei lakosok alperes
ellen 5150 korona tőke és jár.
iránt indított perében a per fel-
vételére határnapot tűzött és fel-
hívta a feleket, hogy 1916. évi ju-
nius hó 5. napján délelőtt 9 órakor
hivatalos helyiségében (I. emelet
91. ajtószám alatt) jelenjenek meg,
egyszersmind pedig az alperesek
részére, akik ismeretlen helyen
tartózkodnak, ügyvédnek Dr.
Dani Pál aradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperes-
eket, hogy a fent megjelölt ha-
tárnapon és órában meghatalma-
zott ügyvéd által jelenjenek meg,
mert ellenkező esetben az ügy-
gondnok fog helyettük eljárni.

Aradon, 1916. évi április hó
10. napján.

Mészáros, s. k.
t. elnök.

2059

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alanti szőlő gazdasági cikkeinket:

VINACID

kitűnő kékkő pótló szer, peronospora ellen a szokásos per-
metezésre.

Kristály kénsó,
levél peronospora és oidium el-
len, — a permetező lében
oldva, nagy sikerrel használ-
ják.

Antisporin,
fürt peronospora és oidium
ellen, biztos hatású. A gyü-
mölcsök permetezésére fusc-
ladium és egyéb gomba be-
tegségek ellen is a legjobban
bevált szer.

Kénmáj,
fürt peronospora ellen, perme-
tezésre sok helyen használják.

Rafia la. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek, min-
denkor a legjutányosabb napi árat számítjuk.

VOJTEK és WEISZ, ARAD

szőlőgazdasági cikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

Ügyvédi gyakorlattal bíró
perfect román

Ügyvédet vagy ügyvédjelöltet, esetleg társat keresek

Lippai (Temesm.) irodám
részére.

Dr. Gioban Aurél, ügyvéd
Lippa.

Gyorsmelegítő

takarékfűtő és cserépkályhák
felrak és javít a legjutányosabb
árban

Szücs András
kályhakészítő Cserép-utca 6.

Levélbeli meghívásra helyben és
vidékre is megyek. 2049

Rum — likör

essentiák és compositókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom teaurum készítéséhez ele-
gendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható

Szemző Armin

Árnügyvénységénél, Arad. Telefon 592.

DEAFF varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utóíróbetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételi Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznek kaphatók
Arad, Szabadság-tér 5-6.
Telefon szám 94.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendeők. A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ALKALMAZÁST KERES.

Fűszer- és osemegé kereskedő segéd május 1-re alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2072

ALKALMAZÁST NYER.

Intelligens elárucító felvétetik Krausz Pálné könyvkereskedésében, színház épület. 2048

Nyomdász-tanulónak felvétetik két fű, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

INGATLAN.

Fácán-utca 6. számú sarokház eladó. 2014

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Boszniai száraz szilva kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1928

Malvaszörp kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1920

Jóarban evő négy személyre való könnyű, fűszeres kocsit, ló nélkül, térelnék. Nattich hadnagy, Fehér Kereszt. 2051

Tojásos tarhonya kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1931

Egy darab 2 éves hégóképes fekete-tarka angol kan (Berkscheir jellegű) eladó. Kraiovánszky Kálmán beprős, Arad-m. 2050

Cirok seprő kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1829

Eladó Singer gépek. 16 db. jó karban levő eredeti nagy Singer varrógép eladó. — Martics és Pak, Weitzer Jenos-utca 7. sz. alatt. 2035

Heringet ajánl: Färber Lajos Arad. 1721
Modern, finom és olcsó levélpapírost Pichlernél Szabadságtér 1. kaphat. 611

Eladó két keveset használt lovassági nyereg, felszereléssel együtt. Bleier Ignác ruhakereskedő Arad, Szent-Pál-utca 12. szám. 929

„Jon” az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

Ajánlok megvételre nagyobb mennyiségű elsőrendű száraz házi szappant, ami legfrissebb főzés 2 éves. de legnagyobb része 6—7 éves főzés. Cím a kiadóhivatalban. 2045

Legújabb divat- albumok 1000 modellel 2-50 K, 8 K-ért, 500 modellel 1-80 K-ért kapható „Minerva” Könyvkereskedésében, Dobó-utca 1., Ferenc-téri polg. fiúiskola mellett. 1061

Kávé, szappan- és gyümölcs nagymennyiségben kapható Pollák József fűszernagykereskedőnél. 1990

Eladó fűszeres urkocsi, stráf- és kétkezes kocsik, benzinkocsi, szikerek, csapágyak, transzmissió-tengely, fűrésztengely, tűzfahasító-gép, autogénhegesztő készülék, írószalok, rekeszes állványok, szerszámok, lakatos-szerszámok, Fácán-u. 6. 2008

Új butorhitel! Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

LAKÁST KERESNEK.

Modern berendezésű előszoba, egyszobából álló butorozott lakás, fürdőszobával, a belváros területén, a várhoz közel, keresetlik. Ajánlatok a Fehér Kereszt szálloda irodájába intézendők. 2074

KIADÓ LAKÁS.

Tabujdi Károly-utca 1. sz. alatt két szoba, alkov, konyha és mellékhelyiségekből álló földszintes lakás május 1-től kezdve kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 2041

Attila-térre néző kétszobás utcai lakás május 1-re kiadó. Lovarda-utca 1. sz. 1771

Három utcai, 4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

KÜLÖNFÉLE

Ki vállalja el pusztánkon a pockok kiirtását felelősség mellett. Díjazás hatóságilag letétben felvehető. Filparger, Dombegyhás (Csanádm.) 2042

Fuvarozást elvállal Herbstein C. Arpádtér 4. Telefon 261. 2071

Tyukszem és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szar Hehs gyógyszerész tyukszem tapasa. A legmegrozsztott tyukszem a tapasz párnapos használata után leválik, a gyöttrő fájdalom azonnal megszűnik. Ára 50 fillér. Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész Arad. 12

Menthol sóborszesz. Tiszta, egészséges, zamatos, erőstítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyhító hásszer. Ára 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész. 12

Helacit.

A legártalmatlanabb arcszépítő és fínomító. Izzadó, fényes, zsíros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyaputra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ára 1 korona. Dr. Földes és Hehs piperezszappan és vegyészeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használjuk. 12

249—1916. g. sz.

Arverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széké kb. 80 darab báránynak élőszuliban eladása iránt folyó év április hó 21-én d. e. 10 órakor a városháza udvarán árverést tart.

Kikiáltási ár: élőszuliban kilónként 2 korona 60 fillér.

A báránók vételára az árverésen készpénzben kifizetendő.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1916. évi április hó 17-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Aranyat Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsereél; ugyazintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

órák és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadságtér.
Telefon 944.

Arad-Ujmikelakán

ládagyárat

rendstem be, hol négyfőlényagságu
tábori postaládát

szegezetenül, 10 ládnkint kötegelve, állandóan raktárra készíték a vizszontelárusítóknak jutányosan, prompt szállítók. — Minden más méretű ládákat, méretutáni megrendelére, legjutányosabban szállítók és kívánatra árajánlattal szolgálók. 2002

Braun Adolf

ládagyár és lakkereskedés
Arad—Ujmikelaka.
Telefon Arad 752.

patkány- és egérintás

Új eljárás szerint. Patkány- és egérintáshoz ajánlok patkány- és egérintősz-bacilust. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintősz bacillus árai:
1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.
1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”

vegyészeti laboratórium
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.
Telefon 10—45. 2001

Géplakatos

kazánjavításban, jártas, órabérrel

a karánsebesi központi
villamos telepen
azonnal alkalmazást nyer.

Képesített, az üresedésben levő gépész állást elnyerheti.
Ajánlatok: Központi villamostelep Karánsebes
intézendők. 2070